

μάκου στὸ χέρι μὲ τὴ στεγὴ πίστα καὶ συνφωνήσαντε μὲ τὰ τέσσερα τρυπητὰ δι-πλό γαζαὶ καὶ μὲ τοὺς φύγοντας τὶς κορδελίτας.

Αὐτὸς τὸ ἀπλότατο φορεματάκι μοῦ φαίνεται εἰδο-λοκάματο καὶ εἰνολόπλυτο, καὶ γ' αὐτὸν τὸν διδό-λογον, προτιμότερο ἀπ' τὰ πολλὰ καὶ πλούσια ψι-λικενημένα ποῦ εἶδα.

Γί' ἀγωράκι μ' ἀρεσε περισσότερο τὸ ναφτικό. Εἰκαστε ἔνα βραχιάτη ἀστρο, μακρὶ ὡς τὸν διστρά-γαλο καὶ φιδὸν πάτον, σὰν τοῦ ἀληθινοῦ Ἐγγλέζου νάρητη· ἀπὸ πάνου εἴχε ἔνα μικροσκοπικὸ σακκάμι πολὺ κοντό, ἀπὸ φανελίτα μπλοῦ σκούφα, ἀφοδράρι-στη, μὲ χρυσὰ κονυμπάκια καὶ μὲ τὴ νάφτικη τραχη-λιὰ τοῦ πονκαμισοῦ βγαλμένη ἀπ' ὅξω. Γιὰ μικρο-καμαράκι καὶ ντειλάτο ἀγωράκι εἶναι χαριτωμένη αὐτὴ ἡ φορεσίτου.

Τὰ κατελλάμια τῶν κοριτσιῶν εἴτανε μεγαλήτερα καὶ ἀπὸ τὸ μικρό τοὺς καὶ προπάγτων δι τελές πολὺ μεγάλος, ποῦ ξανατέφτει καὶ σπελάζει τὸ μισὸ γῆρα, ἀπὸ φάδα ἀχερένια καὶ μὲ πολλὰ ἀγοιολόγουνδα ἢ μπαξώνες. Πραγκικάτα πάντα εἶναι καὶ τὰ μπατιστέρια κατελλάμια, γιατὶ αὐτὰ πλέονται καὶ εἶναι πάντα φρεσκά.

Γιὰ πανωφοράμια δὲ χρειάζεται νὰ μιλήσουμε πέρα τὸ καλοκαίρι, μὰ βλέπω πῶς φοριοῦνται πάντα οἱ σάκιοι ἀπὸ ἀσπρουδερὴ τσοχίτα, καὶ ἀρκετά φαρ-διοι, γιὰ νὰ μὴν τσαλακώνουν τὸ φορεματάκι. Τσου-ρατάκια κοντά γιὰ κορίτσια καὶ ἀγόρια καὶ γοβάκια ἀστρα ἢ χωματιστά, εἶναι τὸ συμπλήρωμα τῆς δῆλης φορευτῆς.

Νᾶ! κι ὁ μικρόνισμός μας, εἶτα, πνυμένος μὲ δυὸς πῆγκες δουκαλάμι! Καὶ γύρισα στὸ σπίτι μου γιὰ γάραφο στὶς γιὰς μαμάδες.

Σᾶς Χαιρετῶ.

ΑΝΝΑ Κ. ΞΕΝΟΥ

Δούλα. Διὸ ἀθρῷτοι στὴ πόρτα, ἀφέντη, σὲ ζητοῦν. "Αφέντης. "Ηρέβανε μαζί;

Δούλα. "Οὐλι χωριστά. "Ετοι ἔτυχε καὶ φτάσανε μαζί. "Αφέντης. Τί λογῆς εἶναι ὁ ἔνας;

Δούλα Πολὺ γλυκόλογος. Παρακαλεῖ νὰ τοῦ κάνεις τὴ ξάρη νὰ σοῦ πεῖ διὸ λόγια, ἔτσι μιὰ στιγμούλα.

"Αφέντης. Χούμι! Τίποτα διανεικά ἥπτος θὰ θέλει. Κι' δ ἄλλος;

Δούλα. 'Ο ἄλλος φαίνεται ἄγριος σὰ γάτος, καὶ θέλει νὰ μπεῖ μὲ τὸ στανιό.

"Αφέντης. 'Αφτος; λογαριασμὸ φέρνει δίχως ἀλλο. Πάς τους καὶ τῶν διονῶν πῶς λείπω.

Δούλα (ἀκούγεται ἀπὸ τὴν πόρτα). 'Εξηλθεν.

ποδάρια, καὶ γιὰ ἀφτὸ τὴν ἐλεγαν κοντοστρούμπουλη. "Ε-κανε καλὰ ἀβγά κι' ἡ κυρά τῆς τὴν ἀγαποῦσε σὰν παιδὶ τῆς.

Τὸ πρωὶ εἴδανε τὸν καινούργιο μουσαφίρη, κι' ὁ γάτος ἀρχίσεις τὰ ρουχαλίσματα κι' ἡ δρνιθα τὰ κακαρίσματα.

—Τὶ τρέχεις; λέεις ἡ γριὰ κοιτάζοντας γύρω τῆς. "Ε-πειδὴ δὲν ἔβλεπε τόσο καλά, θάρρεψε τὸ παπάκι μεγάλη καὶ παχιὰ πάπια πὼν ἔγασε τὰ νερά τῆς.

—Καλὰ ἀφτὸ εἶναι βρεθεὶκι φώνακες. Τώρα θάχω κι' ἀβγὰ τῆς πάπιας... ἔδυν ἄν εἶναι ἀσερνικιά. Θὰ περιμένω νὰ δῶ.

—Ετοι λοιπὸν τὸ παπάκι τὸ κράτητε τρεῖς βδομάδες· μὰ ἀβγὰ τίποτα.

—Ο γάτος κι' ἡ δρνιθα εἴτανε, νὰ ποῦμε, δι ἀφέντης κι' ἡ κυρά τοῦ σπιτιοῦ, καὶ πάντα λέγανε ε' Εμεῖς κι' ὁ κό-σμος, γιατὶ φωνάζουνταν πῶς οἱ διδό τους εἴταν δι μισδε δι κόσμος, καὶ μάλιστα δι ποὺ καλύτερος. Τὸ παπὶ τὸ μησε νὰ πεῖ πῶς ήσως δὲν εἴταν ἔτσι, μὰ ἡ δρνιθα δὲν ηθελε ν' ἀκούσει.

—Ξέρεις νὰ κάνεις ἀβγά, ρώτησε.

—Οχι.

—Τότες λοιπὸν βουδάσου!

—Ξέρεις νὰ καμπουριάζεις; Ξέρεις νὰ βγάζεις σπίθες, νὰ ρουχαλίσεις;

—Ο/.

ΨΥΧΑΡΗ

ΖΩΗ ΚΙ ΑΓΑΠΗ ΣΤΗ ΜΟΝΑΕΙΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΝΟΣ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ ΡΟΜΠΙΝΕΖΩΝΑ¹⁾

Κάποτε πάλι ἔτρεχε ἀρτός μπροστά, βαστιώντας ἔνα κομμάτι κι' ἔρχονταν ἐκεῖνα πίσω. Τότες τοὺς τό-δινε. Φιερέρ πράμα δι μοναξιά, καὶ φιερέρ τὸ τί μπορεῖ νὰ δῃ, νὰ ποθῇ καὶ νὰ κόμη ἔνας ἀθρωπός δημιουρός τοῦ πούντρου.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους. Τότες τοὺς πούντρους πούντρους, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ πολὺ χεράτερα, μὲ τὰ φραγκάκια, εἴτανε κιόλας ἔνας ἀγαπημένος τους πούντρους.

Ἐπαρε καὶ

ἀπομάζει τὴν πομονή. Λοιπόν, ἀφοῦ κατέφερε τὰ σκυλιά του νὰ μνήσκουνε καὶ τὴν νύχτα στὸ βουγό, ἀφοῦ τὰ μπόδισε νὰ χαλνοῦνε τὸ κινητήρι του, διάλεξε μέσα σ' ὅλα τὰλλα κ' ἔβαλε στὸ μάτι ἕνα κοπάδι κατσίκες ποὺ ἔβοσκε πιὸ σικά στὸν Κεντροβούνωναρ, γιατί, καθὼς καὶ τὰ σκυλιά στὴν ἀνατολή, ἔτσι κ' οἱ κατσίκες στὰ βουνά τους βόσκανε καπάδια κοπάδια. Τὸ κοπάδι ἀφτό, δὲν τάφινε στιγμὴ νὰ συχάσῃ. Γύρο γύρο τὰ σκυλιά του καὶ δός του, ὡς που λίγο λίγο νὰ τὸ σπρώξουν πρὸς τὰ κατοτύπια τους κάτω στὸν κάμπο, ἐνῶ προσέχανε ἀπὸ πισω μήπως λάχη καὶ πάνε στὰ δικά τους τὰ ζάχαρα. Μᾶ γιὰ νὰ τὸ πετύχῃ τέτοιο πρᾶμα, δὲ λιαν-νῆς χρειάστηκε νὰ γίνη ἀκόμα πιὸ τραχός παρὰ ποὺ είτικε στὴν πήδηση, νὰ καταντήσῃ ὁ Ἰδιος ἀλληλικατσίκα, ἐπειδή, ὅσο κι ἂν τις τριγυρίζανε, ἀφτές ἀνεβάνανε στὰ κορφούρραχια, κ' ἔπειτε, γιὰ νὰ μὴ φύγουνε, νὰ τις περιμαζώνηρε σὲ καμιάν τὸ πλοτοπιά. Κάθε φορά ποὺ οι φιλγυνήδες σκαρράχλωνανε στοὺς γκρεμούς, δρίστε κι δὲ Γιάννης ποὺ τις πρόβταινε. Μπορεῖ νὰ γλυτώσανε δύο τρεῖς μὰ δὲν τοῦ ἔλειπε ἡ θέληση μήτε τὸ πείσμα, κ' εἴτανε ἀξιος νὰ τρέζῃ ὡς τὴν δικρά του Νησιού, γιὰ νὰ ξαναπάσσῃ καὶ παλὰ ἐκεῖνες ποὺ τοῦ ξεγλιστρού-σκεν ἀπὸ τὰ χέρια.

‘Ο κακόμοιρος δὲ θάνατος! Τί άλλο νὰ κάμη στὴν μοναξία του τὴν ἀλύπητη. Νὰ τουλαχίστου ποῦ κάθει κακτωρίσμενο καὶ ποῦ μεγαλώνει ἡ συντροφία του. Σωστὴ κακινωνία, καὶ γιὰ νὸς μὴν εἶναι μόνος, πρᾶμα δὲν ὑπέργει: ποῦ ὁ ἀδρωπός νὰ μὴν τὸ κακταπιαστῆ. Πήρε τὴν ἀνάτα του, ὅταν πιὸ στὸ τέλος τοῦν τελῶνε εἶδε ψὲ τὰ μάτια του τὶς κακτίκες του φερμένες στὰ μέρη τὰ δικά του. Χάρηκε, γιατὶ ἀφτὸ προσπαθήσεις χεινία καὶ χρόνια. Χάρηκε δύμις καὶ γιατὶ τέτοιοι εἴμαστε, ὃς καὶ σὲ δὲν ἔχομες ἄλλη συντροφία περὶ τὰ ζῶα· μῆς ἀρέσει πονικής· δὲν τους ἔφταναν τὰ σκυλιά· τοῦ χρειαστήκανε κ' οἱ κατσίκες.

“Η χρονί του ώρτσου πούλη δὲ διέφερε, γιατί μόλις ήρθαν οι κατσίκες, και καταλαβεί πώς άλλο δὲ γυρέθηκε παρότι νά τινα ρροπαχαιρετήσουν όσο γίνεται πιο γλήγορα. Κόπος τρομερός γιατί νά τις βασταέη. Στοχάστηκε πρώτα νά τις βάλη στό μχντρί, κι άλληνειχ πήρε ξύλα, τέμπηξε παλούκια στό χέμα και τις καθίσει μέσω. Τού κάκου! “Οσο μεγάλο και φαρδί κι αν είτανε τόξυλινο τείχισμα, τείχισμα τα ζώα δε σηκώνανε, πραγματικά τους μαθημένα στή λεφτεριά. “Η το χαλνούσανε μὲ τὰ κερατά τους ή ἀρρώστουτανε. Τότες ἔκαρε κάτι πού τού στέψθητε ἀδύνατο νά τό καρμή στό βουνό, γιατί θέπερπει νά σέρνη μαζί του ἀλάκαρο κοπάδι· τις ἔδεσε τῆς καθεμιᾶς τα δυο πόδια, ἵνα μπρίξει·”

καὶ τὸ ίδιο σκιάζεται μὲ τὴ φωνὴ του. Ἀχ ποτὲ; δὲ θὰ
ξεγνοῦσε ἐκεῖνα τὰ δμορφα καὶ καλότυχα πουλιά! Κι'
ὅταν ταχασε πιὰ ἀπὸ τὰ μάτια του, βούτηξε ώς κάπου
στὸν πάτο του νεροῦ, καὶ ξαναγγίνοντας πάλι λέει εἰτανε
στὰ λωλό. Διὸν ἦξερε πῶς ταλεγαν ἐκεῖνα τὰ πουλιά μάτια
ποὺ πήγαιναν, μὰ τοὺς ἔνιωθε μεγάλη ἀγάπη μέσα στὴν
καρδιά του.

Κι' ὁ χειμῶνας εἶται τόσο κρύος. Τὸ παπὶ εἶται ἀνγκασμένο δῦο νὰ κολυμπάει ἀπὸ φόβο μὴν παγώσει τὸ νερό. Μὰ κάθε νύχτα ἡ τρύπα ποὺ κολυμποῦσε μέσα μέχραινε καὶ πάντα μίκραινε. Καὶ μὲ τὰ πολλὰ τὸ δυστυχισμένο ἀπόκανε τόσο πολύ, ποὺ ἔμαινε μισοπεθαμένο καὶ τῷζωσε ὁ πάγος.

Τὸ πρωὶ πρωὶ ἐνας χωριανὸς περνοῦσε ἀπὸ κεῖ, καὶ βλέποντας τὶ ἔτυχε ἐσπασε τὸν πάγο μὲν μιὰ πέτρα, καὶ παίρνοντας τὸ παπὶ τὸ πῆγμα σπέτι του τῆς γυναικός του.
Ἐκεῖ τὸ καημένο τὸ πουλὶ συνέφερε πάλι.

Τὰ παιδιά θέλανε νὰ παίξουνε μαζί του.

Ομως τὸ παπί θερρώντας πώς θέλανε νὰν τὸ πειράξουν, ἀπό τὸ φόβο του πήδηξε μέσα σὲ μιὰ καρδάρα γάλα, καὶ τὸ γάλα πετάχτηκε διάγυρα. Ἡ γυναικα τότες χτύπησε τὰ χέρια τῆς, ποὺ τὸ παπί φοβήθηκε ἀκόμα περισσότερο, καὶ πρῶτα πήδηξε μέσα στὴν κάδη μὲ τὸ βιούτυρο, διπέρα μέσα σένα σακὶ ἀλέβρι, κι' ἔπειτα δέω ἐπὸ τὸ σακὶ. Τὸ κακὸ ποὺ γίνηκε τότες! Ἡ γυναικα ἔβαλε τὶς

πίσω, μὲ τις γερές περιπλοκαδες ποῦ καὶ στὴ Σάντα
Κλάρα τοῦ χρησιμέστανε γιὰ σκοινιέ Κ'. Ἐτοι Ἰδούσαν
οἱ κατσίκες του, ἵσως δῆ; μὲ δὲ τὸ κέρι, ἀρκετὰ δύμωρ
γιὰ νὰ ὑφέουνται, ἀφοῦ μπορούσανε νάνεσσαίναυνε, δί-
χως νάπομέλεκρύνουνται καὶ πολύ, στὰ βουνά τους τά-
γαπτημένα. Μὰ ἡ τεατίνας δὲν εἶναι διόλου τὸ μόνο
χόρτο ποῦ τρώγε καὶ δὲν ἀναγκάστηκε διαίννης νὰ
κοινβαλῇ τεκτίνα στὸν κάμπο, τάχις γιὰ νὰ μὴν τοῦ
φορήσουνε. Οἱ κατσίκες τρώγανε τεατίνα, γιατὶ φύ-
τρωνε ἀπὸ τηνὶς γκρεμνούς, καὶ τὸ καταφύγι τους
ἀπὸ τάγριόσκυλα εἶταν οἱ γκρεμνοί. Ξερόχορτα μπό-
λικας εἶχε δὲ κάμπος· τίς τᾶδενε διαίννης καὶ δὲν ἀρ-
γησε νὰ τὶς ἀνοίξῃ τὴν ὄρεξην.

Ιωρά συνηγορεί καὶ τὰ σκυλιά του νὰ γυρεσσού αλλα
φαγή. Ό καθένας ξέρει πῶς τὰ σκυλιά τρελλαίνουνται
γιατὶ τὸ γάλα. Μᾶς ποῦ νὰ τὸ ὑποψιαστοῦντε τὰ καπνεῖνα
τάχηρισκυλα τῆς Μασκτιέρας, πῶς εἶχε νὰ τὰ ταΐσῃ
γάλα ἡ κατσίκα; Τις ἔρμενε δὲ Γιάννης καθεὶς μέρα
καὶ τοὺς γουντάρικες τὸ πιστό τους τὸ κκινούριο μὲ τὸ
παραστάνω, καθίως καὶ τὸν ίδιο. "Ισως γ' ἀφτὸ τὶς πε-
ραζαν καὶ λιγώτερο. Αλήθεια ποῦ ἔξη χρόνια σωστὰ
εἴχανε περάσει, ἀπὸ τὸν καρή ποῦ στοχάστηκε τότες δὲ
Γιάννης νὰ κινηγήσῃ τὶς κατσίκες μὲ τὰ σκυλιά του,
καὶ στάναρεταξίν, γεννηθήκανε κάμποσα ποῦ πρό
ταξεὶ νὰ τάναθρεψῃ, ὥπως τὸ ἐννιούσε. Τὸ πιὸ περιέργο
λοιπὸν εἴτανε τώρα ποῦ καταντησκεν τὰ σκυλιά του για
φυλάγουν τὶς κατσίκες του ὡς κι ἀπὸ τάχηρισκυλα.

· Παρετήρησε ἐ Γιάννης πῶς γιὰ νὰ λαξουτοπίσῃ τις κατσίκες δὲν τοῦ κόστις τόσον κόπο, δύσανε τοῦ κόστις τὰ λαξουτόπισμα τῷ σκυλιάνε. Ἀφτές βολέουνταν πολὺ πιὸ ἔφοροι, δὲ νοσταχγούσανε, δὲν ψοφούσανε, μόνο ποῦ θέλανε φέρσιμο καὶ ἡ ἡμέραν τρόπους. "Ετυχε μαλιστα καμιὰ φρεά, γιατὶ πληθαίνουν τὰ ζωα, νὰ διώδῃ μερικὰ στὸ βουνό. Τότες ἡ κατεβάνανε κάποτες ἡ βόσκανε κοντά στὴ μεριά του. Κατόπι μορφώθηκαν ἔτσι πολλὰ καινούρια κοπάδια, ἐπειδής οι κατσίκες ἐκείνες δὲν ξέρουνε κοπάδι περισσότερο ἀπὸ σαράντα ἡ πενήντα κομμάτια. Τὸ ίδιο καὶ τὰ σκυλιά. Μετέτοιον τρόπο γίνουνταν ἀποικίες καὶ στὸ βουνό και στὸν κάμπο ἀπὸ σκυλιά κι ἀπὸ κατσίκες. Γιὰ τὸ χατέρι τους, γιὰ νὰ μὴν κακομάθουνε καὶ τὰ σκυλιά, διΓιάννης, σὰν θήθελε μεζέ, πήγανε κάτω στὴν ἀκριανὴ βουνοσειρά, ἔπιανε καμιάν ἄγρια κατσίκα καὶ τότες εἶχε τραπέζι.

Τραπέζι ωςτόσο να τύ ποιημε, σωστό δεν είναι.
Ο Γιάννης δεν είτανε μήτε λόρδος μήτε μπανκέρος.
Συνήθισε δύστυχος τάσα χρόνια να ζῇ μὲ τὰ ζῶα
έτρωγε λοιπὸν κ' ἔπινε μὲ τὰ ζῶα συντροφικά. Ός και

τὸ κρέας δὲν τοῦ περνοῦσε πιάτ νὰ τὸ ψήσῃ. Τοῦ φαινότανε σὰ νἀδικοῦσε τοὺς συντρόφους του, ἅμα δὲ, ἔκανε σὰν καὶ δάφτους Μᾶλ ποῦ πρόφταινε κιόλας; "Ολὴ μέρας μᾶζι τους, πότε νὰ τὰ βρέσκη, πότε νὰ τὰ σεργιανίζῃ, πότε νὰ γυρέβουνε ἀντώμα τὰ θροφή τους. Χωρατὸ δὲν εἶναι νᾶσαι τσοπάνις καὶ νᾶχης δίκα σου τόσα κοπάδια, νὰ τὰ κυβερνῆς. Στὸ τέλος σὲ κυβερνοῦνε κι ἀφτά. Ο Γιάννης δὲν μποροῦσε τὴν νύχτα νὰ κοιμηθῇ, ὄντας δὲν εἴτανε κοντὰ στὰ ζῆτε. Μᾶλ μέρας εἶχε πάξι μόνος του μακριός, καὶ δὲν μπόρεσε νὰ γυρίσῃ μάτι δὲν ἔκλεισε ώς τὸ πρωτ.

Χωρὶς τις κατοίκες του, χωρὶς τὰ σκυλιά του, Μασσατέρα δὲν τοῦ φοίνουνταν ἡ Μασσατέρα. Ἀκόμη καὶ καθὼς εἴταιε τὸ Νησί του, ἀκόμη καὶ μὲ τὴν συντροφιὰ ποῦ εἶχε, χίλιες φορές ἡ Μασσατέρα καλύτερη ἢ πότε τὴν Σάντα Κλάρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ

Ο Γιάννης τρομάζει δέψτεον φορά

'Ο περίφημος ὁ Ρουπινσώνας, χροῦ ἔμεινε στὴν Μασσατιέρα εἰκοσι όγδτώ χρόνια, δύο βδομάδες και δεκαννιάδ μέρες, γύρισε θησυχα στὸν τέπο του, σὰν νάρχοτανε ἀπὸ κκενένχ νόστιμο ταξιδίου, κι ὅταν πρωτεύει δηλωρωπο στὴν Ἐρυριό του, ἐπισκεψε μοζή του τὶς κουβέντες, λὲς και νὰ τὸν εἶχε ἀποχαιρετήσει ἀπὸ τὰ φές. Τόσον καιρὸ που καθήγεται διλομόνωχος, δὲν ξέγχεται μακλιστα αὔτε μιᾶ μέρα νὰ σημειώνῃ σ' ἕνα πατέρου - Οὐχτανε πατέρου αἴπει σόλ—πέσο βροτεῖσε η ἔξορία του, τι λέω; ή, πολλοπέραστή του

'Αρτὶ κανεὶς ὑποθέτω πᾶς τὰ βλέπει μόνο σ' ἔνα
ρομάντεο. Ή ἀλήθεια μῆδις τὰ παρουσιάζει τὰ ποδ-
ματα καπως διάφορετα. Στὰ μπόνικα δὲν εἶπε ὁ γέρος
'Αριστοτέλης μας πᾶς ὡς ἄθυρπας εἶναι «ζῶν πολιτι-
κόν», ή σὰν προτιμάτε, πᾶς δίχως συντροφική δὲν μπο-
ρεῖ καὶ τοῦ κάκου. "Ιως γιατί ὁ Γιάννης είτεν από-
γονός του, ας εἶναι καὶ μακριανύς, δὲν τὰ βόλεψε τέσσα-
έρκολκ όπως κι ὁ Ἐγγλέζος. Μὲ τὸ κυνήγι, μὲ τὰ
σκυλιά, μὲ τὶς κατσίκες, μὲ τὶς φροντίδες γιατὶ τὰ δυού,
μὲ τῶν καθενῶν τὶς γέννες, τὶς ἀρρώστιες καὶ τὴν ἀνο-
θροφήν, ὁ Γιάννης μας, στὴ στιγμὴν ποῦ βρισκόμαστε τώρα,
είχε πατεθάσει ἀλλα τρία χρόνια, δεκαεννιά ὅλα μαζί:
στὴ Μασσατιέρα, καὶ μὲ τὰ τρία τῆς Σάντα Κλάρας, εἰ-
κοσι δύο χρόνια, τρία ὄλότελη μοναξιά, δεκαεννιά μὲ
σκυλιά καὶ μὲ κατσίκες.

Ανάγκη πιστέω καμιὰ δὲν ύπαρχει, οὔτε κανεὶς μὲ ταιμποῦ δρνιθεῖ, καὶ νὰ πεθάνω ἀπὸ τὴν πεῖνα τὸ γεννᾶντα

"Ἔτοι ἔπεισε στὸ νεῷδ καὶ κολύμπησε κατὰ τοὺς χαρί-
τωμένους ἐκείνους κύκνους. Κι' ἀφτὰ μόλις τὸ εἰδαν κι'
ἔτρεξαν ἀμέσως γάν τ' ἀνταμώσουνε γυτυπῶντας μὲν χερᾶ
τίς φτερούντες.

—Σκοτώστε με, σκοτώστε με, έλεγε τὸ καημένο σκύ-
φοντας τὸ κεφάλι ὃς στὸ νερὸν καὶ καρτερῶντας τὸ τέλος
του... Μὰ τὶ εἰδε μέσα στὸ διάφανο νερό! Τὴ ζουγαριά
του, ποὺ δὲν τοδειχνεί βρεύ, σταχτὸν καὶ κακοκαρωμένο
παπί, παοὰ διαισχότατο κύκνοι!

△AE= □AAU3

— Τί τρῶμε σήμερα, 'Ελένη; 'Ελπίζω πώς δὲν έχουμε πάλι σοῦπα καὶ χρύσο βραστό.

— "Οχι, δὲν έχουμε σάμαρα σουπά και κρύο βραστό.

— "Α καλά. Τί τρώμε λοιπόν

— Κρύο βραστό

